

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Мацик Світлани Анатоліївни щодо офіційного тлумачення положень статті 2 Закону України „Про іпотеку“ у взаємозв’язку з положеннями статті 546, частин першої, третьої статті 559 Цивільного кодексу України

м. К и ї в
29 січня 2014 року
№ 11-у/2014

Справа № 2-11/2014

Конституційний Суд України у складі суддів:

Овчаренка В’ячеслава Андрійовича – головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Бринцева Василя Дмитровича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича – доповідача,
Гультая Михайла Мирославовича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колоса Михайла Івановича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Маркуш Марії Андріївни,
Пасенюка Олександра Михайловича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Мацик Світлани Анатоліївни щодо офіційного тлумачення положень статті 2 Закону України „Про іпотеку“ від 5 червня 2003 року № 898–IV (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 38, ст. 313) з наступними змінами (далі – Закон) у взаємозв’язку з положеннями статті 546, частин першої, третьої статті 559 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс).

Заслухавши суддю-доповідача Вдовіченка С.Л. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Громадянка Мацик С.А. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням щодо офіційного тлумачення положень статті 2 Закону у взаємозв'язку з положеннями статті 546, частин першої, третьої статті 559 Кодексу. У статті 2 Закону зазначається, що „законодавство України про іпотеку базується на Конституції України і складається з Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Земельного кодексу України, цього Закону та інших нормативно-правових актів, а також міжнародних договорів України“. Автор клопотання просить Конституційний Суд України роз'яснити, чи застосовуються положення статті 546, частин першої, третьої статті 559 Кодексу у системному зв'язку із законодавством про іпотеку в правовідносинах кредитора з поручителем (майновим поручителем), зокрема при припиненні поруки у разі: збільшення основного зобов'язання боржника, за якого поручився поручитель (майновий поручитель), без згоди майнового поручителя – іпотекодавця; заміни боржника (переведення боргу на іншу особу) без згоди поручителя (майнового поручителя).

Необхідність в офіційному тлумаченні автор клопотання обґрунтовує неоднозначним, на його думку, застосуванням судами України вказаних положень Закону та Кодексу в їх взаємозв'язку стосовно поширення норм статей 546 та 559 Кодексу на відносини іпотеки (застави), а саме на випадки, коли у кредитних правовідносинах іпотекодавцем виступає не боржник, а поручитель (майновий поручитель).

Суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що таке неоднозначне застосування судами України положень статті 2 Закону та статті 546, частин першої, третьої статті 559 Кодексу призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Третьою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 16 січня 2014 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

Згідно з пунктом 2 частини першої статті 150 Конституції України до повноважень Конституційного Суду України належать питання, які йому

підвідомчі, зокрема офіційного тлумачення Конституції України та законів України.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному зверненні зазначаються статті (окремі положення) Конституції України або Закону України, тлумачення яких має бути дано Конституційним Судом України; обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України (пункти 3, 4 частини другої статті 42).

Конституційний Суд України в Ухвалі від 31 березня 2010 року № 15-у/2010 вказав, що „офіційне тлумачення і застосування правових норм є різними видами юридичної діяльності. Офіційним тлумаченням вважається діяльність компетентного органу державної влади щодо з'ясування і роз'яснення волі законодавця, матеріалізованої в нормі права (усвідомлення та роз'яснення смислу норм права з метою найбільш правильної їх реалізації). Правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі правових норм, які відповідають цим обставинам. Пошук та аналіз таких норм з метою їх застосування до конкретного випадку є складовою правозастосування. Надання консультацій чи роз'яснень з цього приводу не належить до повноважень Конституційного Суду України“.

Аналіз наведених у конституційному зверненні питань дає підстави вважати, що громадянка Мацик С.А. звертається до Конституційного Суду України з проханням надати консультацію щодо застосування положень статті 546, частин першої, третьої статті 559 Кодексу судами загальної юрисдикції в її справі, що не можна ототожнювати з офіційним тлумаченням.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, статтями 42, 45, 50, 94 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Мацик Світлани Анатоліївни щодо офіційного тлумачення положень статті 2 Закону України „Про іпотеку“

від 5 червня 2003 року № 898–IV з наступними змінами у взаємозв’язку з положеннями статті 546, частин першої, третьої статті 559 Цивільного кодексу України на підставі пункту 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ